Základní škola a Mateřská škola Náves Svobody 41, Olomouc –Holice

Preventivní program školy

školní rok 2025 / 2026

Úvod

Období školního vzdělávání je velmi významné při formování osobnosti mladých lidí. Úkolem preventivního programu školy je oddalovat a snižovat výskyt rizikového chování dětí (např. násilí, šikana, záškoláctví, kouření, zneužívání alkoholu) a zároveň podpořit jejich sociální a osobnostní rozvoj.

Charakteristika školy

ZŠ a MŠ Olomouc – Holice je úplná základní škola situovaná v okrajové části města. Škola má čtyři pracoviště:

- hlavní budova (třídy druhého stupně, učebna informatiky, školní jídelna, tělocvična)
- budova I. stupně (třídy I. B, II. A, II. B, IV. A, IV. B, V. A, učebna výtvarné výchovy)
- budova školní družiny (družina, třídy I. A, III. A, V. B, školní kuchyňka)
- budovy MŠ (dílny ZŠ)

Součástí školního areálu je také hřiště včetně sportovního vybavení, které je dětem k dispozici po vyučování. Ve školním roce 2025 / 2026 školu navštěvuje celkem 296 žáků – 187 první stupeň, 109 druhý stupeň. Žáci jsou rozděleni do patnácti tříd. Vzhledem k tomu, že výuka probíhá na několika budovách, je omezen vzájemný kontakt mezi staršími a mladšími žáky. Vzájemné vztahy mezi pedagogy i vztahy mezi žáky a učiteli jsou přesto na solidní úrovni, což přispívá k pozitivnímu sociálnímu klimatu ve škole. Velkou devizou naší školy je rychlé, operativní jednání pedagogů a vedení školy v případech porušení školního řádu, či výskytu rizikového chování.

Preventivní tým

školní metodik prevence	Mgr. Pavla Modrianská
výchovný poradce	Mgr. Jaroslav Bargl

Se členy preventivního týmu úzce spolupracují třídní učitelé a vychovatelky ŠD. Dle svých možností se na prevenci podílejí všichni pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci, koordinována je metodikem prevence. Školní metodik prevence se stará o schránku důvěry, uchovává odborné časopisy, filmy a knihy s preventivní tematikou a v případě potřeby je poskytuje kolegům. Metodik prevence pravidelně informuje ostatní pedagogy o platných předpisech a aktualitách z oblasti primární prevence rizikového chování. Při zjištění rizikového chování je informován třídní učitel, metodik prevence a vedení školy. Společně se dohodnou na dalším postupu – pohovor se žákem, kázeňský postih, pozvání rodičů do školy apod. Je-li problém závažnější, je svolána výchovná komise a případně jsou zapojeny další složky, jako oddělení péče o rodinu a děti a oddělení sociální prevence magistrátu nebo policie.

Monitoring

Zdrojem informací o případném rizikovém chování je pozorování dětí v prostředí školy – na chodbách, v šatnách, při sportovních hrách či ve školní družině. Užitečná jsou i sebehodnocení dětí a individuální pohovory se žáky i rodiči. Nezastupitelná je práce třídních učitelů, kteří mají možnost všímat si dětí i mimo školní lavice např. na školních akcích, na výletech, ve škole v přírodě nebo na kulturních akcích. Důležitým zdrojem informací o třídě jsou pravidelné třídnické hodiny. Pedagogové vycházejí také ze zpráv psychologů PPP či SPC. Neocenitelná je vzájemná komunikace mezi pedagogy a vychovatelkami školní družiny, což na naší škole funguje velmi dobře. Přínosem je také úzká spolupráce správců hřiště s vedením školy. Tímto způsobem je totiž možné eliminovat výskyt některých negativních jevů v době po vyučování.

Cíle PPŠ

- vytvoření přátelského školního prostředí
- zvýšení bezpečnosti dětí ve škole a na školních akcích
- posilování schopnosti žáků čelit sociálnímu tlaku (dovednost říci ne)
- předcházení záškoláctví
- osvojování zásad zdravého životního stylu
- prevence kouření a zneužívání alkoholu

I. stupeň

Prevenci provádějí převážně třídní učitelky a vychovatelky ve školní družině. Zaměřují se zejména na tyto oblasti:

- navození příznivého klimatu ve třídě
- upevňování základních hygienických návyků a zdravého životního stylu
- včasné odhalení sociálně patologických problémů ve třídě
- důraz na úzkou spolupráci s rodiči
- nabídka volnočasových aktivit, podpora účasti na soutěžích, výchova ke zdravému sebevědomí

II. stupeň

Prevence je zaměřena na zvýšení bezpečnosti dětí ve škole a na školních akcích (důkladné seznámení žáků i zákonných zástupců se školním řádem). Důležité je vytváření příznivého sociálního klimatu ve třídách i v celé škole. Pokračuje dlouhodobé působení směřující k osvojení zdravého životního stylu. Hlouběji se věnujeme předcházení rizikového chování. Zvláště v hodinách výchovy k občanství a výchovy ke zdraví je dostatečný prostor k použití různých metod, jak poznat vztahy ve třídě či zárodky rizikového chování. Příklady preventivních témat zapracovaných v ŠVP naší školy:

Výchova k občanství – záškoláctví, šikana, rasismus, xenofobie, gambling
Výchova ke zdraví – návykové látky
Dějepis – rasismus, antisemitismus, xenofobie
Přírodopis – alkoholismus a kouření, přírodní drogy
Chemie – chemické návykové látky
Informatika – nebezpečí na internetu, kyberšikana
Tělesná výchova – ochrana zdraví, soudržnost, soutěživost
Výtvarná výchova – kolektivní spolupráce, empatie

Klademe si za cíl s dětmi co nejvíce hovořit na třídnických hodinách i mimo vyučování a vytvářet pro ně akce a programy, které nebudou vnímány jako nudné. Důležité je, aby děti nebyly informacemi zahlceny – žáci je pak dostatečně nevnímají a zlehčují je. Na druhém stupni se obvykle vyskytne více problémů, proto jsme v kontaktu i s odborníky mimo školu (PPP Olomouckého kraje, pediatři, kurátoři, OSPOD, Policie ČR).

Na konci povinné školní docházky by žáci měli zvládnout:

- Mít zdravé sebevědomí, být empatičtí, mít sociální cítění.
- Osvojit si zdravý životní styl.
- Odmítavě se stavět k násilí, šikaně, rasové nesnášenlivosti a xenofobii.
- Vyhnout se nebezpečí na internetu – kyberšikaně.
- Pojmenovat nejrozšířenější návykové látky, znát jejich účinky a nebezpečí, které je spojeno s jejich užíváním.

Preventivní plán pro školní rok 2025 / 2026

Na základě zkušeností z předchozích let budeme obzvláště velkou pozornost věnovat předcházení záškoláctví, prevenci kouření, prevenci zneužívání alkoholu a posilování schopnosti žáků čelit sociálnímu tlaku (schopnost říct ne). Důležitým tématem zůstává prevence rizikového chování v on-line prostoru. Důraz bude kladen také na kvalitní vedení třídnických hodin.

Plánované akce:

Návštěva příslušníků Městské policie Olomouc (žáci 1. – 5. ročníku)
Preventivně informativní setkání zaměřená zejména na dopravní výchovu. Děti jsou seznámeny se svými povinnostmi v silničním provozu. Policisté také upozorňují děti na různá další nebezpečí, se kterými se na veřejnosti mohou setkat.

Účast na preventivních programech Krajské hygienické stanice v Olomouci
Jíme pestře, zdravě, hravě (žáci 3. ročníku)
Jsem nezávislý – nekouřím (žáci 7. ročníku)
Pít alkohol není hrdinství (žáci 8. ročníku)
Buď HIV negativní (žáci 9. ročníku)

Vánoční dílna (žáci celé školy, učitelé, rodiče)
Předvánoční setkání žáků, rodičů a pedagogů.

Děti, pojďte si hrát
Aktivity pro děti naší mateřské školy – připravují žáci devátého ročníku. Podpora spolupráce ZŠ a MŠ.

Zahradní slavnost (žáci celé školy, učitelé)
Tradiční akce na konci školního roku. Žáci vyšších ročníků chystají hry pro menší děti, což je velmi přínosné pro vzájemné vztahy dětí a celkovou atmosféru ve škole.

Vodácký výlet na raftech (žáci 6. – 9. ročníku)
Červnová akce přispívající k utužení vztahů mezi žáky navzájem i vztahů mezi žáky a učiteli.

Další programy poskytovatelů primární prevence budeme využívat dle momentálních potřeb školy, dle aktuálních nabídek a dle finančních možností školy.

Závěr

Plnění úkolů preventivního programu bude metodikem prevence hodnoceno na pololetních pedagogických poradách. Závěrečná evaluace proběhne na konci školního roku.

MPP na školní rok 2025 / 2026 byl schválen dne 1. září 2025.

Mgr. Pavla Modrianská	Mgr. Ivana Štenclová
školní metodik prevence	ředitelka školy